

Mercè Altimir Losada

Visat núm. 8
(octubre 2009)

per Mercè Altimir Losada

De sempre, m'he sentit inclinada, de manera simultània o amb una alternança periòdica, tant cap a les lletres com cap a les ciències, i aquesta dicotomia forma part del que han estat els meus estudis, els camps d'interès i les fonts d'encís que m'han fet moure. Actualment sóc professora de la Facultat de Traducció i d'Interpretació, treballo com a traductora, i, alhora, com a psicoanalista, tant en el vessant de l'ensenyament com també en el de la pràctica professional.

Vaig néixer a Barcelona l'any 1957 i vaig estudiar a l'Escola Isabel de Villena, fundada i dirigida per una traductora il·lustre, Carme Serrallonga. Després d'interrompre un primer cicle d'estudis en ciències biològiques, em vaig llicenciar en filologia hispànica a la Universitat Autònoma de Barcelona i, també, vaig fer un salt cap a la lingüística chomskyana. Més tardanament, m'he format també en el camp de la psicoanàlisi freudiana d'orientació lacaniana.

Al final de la dècada dels setanta, una nova dicotomia de la meua vida, la d'Orient-Occident, va encaminar-me a l'estudi del japonès i la seva cultura, que vaig aprendre a l'Escola Oficial d'Idiomes de Barcelona i a l'Escola Internacional de Llengua Japonesa de la ciutat d'Osaka.

L'any 1980 vaig ser la primera catalana a presentar-me a l'únic concurs d'oratorïa, existent aleshores, en llengua japonesa que se celebrava a la capital d'Espanya, i que vaig guanyar. Des de l'any 1991 sóc professora de la Facultat de Traducció i d'Interpretació de la Universitat Autònoma de Barcelona. Estic acabant una tesis de doctorat en traducció i estudis interculturals entorn de les referències a la cultura japonesa en l'obra del psicoanalista francès Jacques Lacan.

Col·laboro en presentacions de llibres, coordinació de cicles i participació en conferències, tant dins de l'àmbit acadèmic com fora, relacionades amb la cultura i la literatura japoneses (Casa Àsia, biblioteques de Barcelona).

He treballat com a intèrpret d'enllaç. He traduït documents diversos, sèries d'animació per a la TV3, llargmetratges i els escriptors Yukio Mishima i Matsuo Bashô. També he dut a terme la traducció dels diàlegs dels amants de les estampes japoneses que s'exposen al Museu Picasso: *Imatges secretes. Picasso i l'estampa japonesa* (2009-2010).

Pel que fa a la meua activitat en aquest ofici, la veritat és que no he traduït gaire literatura: tres peces breus de teatre de Yukio Mishima i un diari de viatges del poeta Matsuo Bashô. Vaig començar a estudiar japonès a l'inici dels vuitanta moguda per la curiositat —i com a reacció a l'ensopiment del meu entorn— i per les ganes de descobrir coses noves en una etapa personal de desorientació,

després d'abandonar uns estudis de biologia que havien durat tres anys. La il·lusió em feia immune a l'amenaça de la dificultat. En el record, en aquells inicis, avui hi veig una voluntat extravagant de domini ideal. Potser m'interessava, com qui resol una equació, trobar la resposta a un enigma que se'm resistia com un diamant i que jo m'entestava a voler desfer com si fos un terròs de sucre.